Suomen ympäristökeskuksen lausunto kaivoslaki-esityksestä

Sari Kauppi
Suomen ympäristökeskus SYKE
Ympäristövaliokunnan kokous 6.10.2022

SYKE

Malminetsintää ja kaivostoimintaa koskeva sääntely

- Ohjauskeinoina tärkeimpiä ympäristön suojelun ja kaivostoiminnan ympäristövaikutusten vähentämisen kannalta ovat **ympäristönsuojelulaki (527/2014) ja -asetus (713/2014)**
  - Myös mm. vesilaki (2011/587), luonnonsuojelulaki (1096/1996), ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettu laki (525/2017) ja -asetus (277/2017) sekä valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
- Kaivoslain uudistamisen lisäksi tarvitaan myös muun kaivostoimintaan sovellettavan lainsäädännön uudistamista, jotta kaikki kaivostoiminnan sääntelyn uudistamisen tunnistetut muutostarpeet saadaan toteutettua

SYKE

Ympäristöluvan ja kaivosluvan mahdollinen päällekkäisyys ja ristiriidat

- Muutokset voivat lisätä riskiä ympäristöluvan ja kaivosluvan määräysten päällekkäisyyksistä ja ristiriitaisuuksista
- Kaivos ja ympäristöviranomaisen välinen yhteistyö ja tiedonvaihto lupaprosessien aikana vähentää riskiä
- Vaikka tietojärjestelmäsyistä samanaikaista lupaprosessia ei voida tehdä, voisiko ohjeistus ja suositus jo nyt olla, että näitä lupia haettaisiin samanaikaisesti? → resurssit sekä viranomaisilla että yrityksillä
- **Kaivosluvan ja ympäristöluvan yhteensovittamista tulee ripeästi selvittää, eikä pelkästään odottaa kokemuksia kaivoslakiuudistuksen vaikutuksista.**

Muita huomioita; kaavoitus, kaivosvakuus, luonnontieteelliset näkökohdat

- Kaivoshankkeet voivat ylittää kuntarajoja →arvioitava **maakuntakaavoituksella**
- Varmistettava **pienten kuntien resurssi**t ja osaaminen kaavoitukseen ja suunnitteluprosessiin.
- **Kaivosvakuussääntelyssä** varautumisaika toiminnan keskeytyksille voi olla liian lyhyt.
- Kaivostoiminnan luonteeseen kuuluu laajeneminen → YVA – vaiheessa arvioidaan vain ensimmäisiä vuosia
- Lakiesityksessä mainittuna maisemointi, mutta kaivoksen jälkihoidossa tärkeintä on **geokemian** huomioiminen, koska siitä mahdollisia myös jatkuva ympäristökuormitus
- Ei ole huomioitu malmin-etsinnän uusia teknologioita

SYKE

Jotta kaivoslain uudet muotoilut saadaan jalkautettua soveltamiskäytännöiksi, lain toimeenpanon tueksi tarvitaan riittävän paljon koulutusta, ohjeistusta ja tiedotusta.

Jää nähtäväksi, miten lakiesityksen määräykset otetaan mukaan lupamääräyksiin ja kuinka vuorovaikutteisia tilaisuuksia tulevaisuudessa järjestetään.

SYKE